

Sätt standarder och öka tillgängligheten i samhället!

Idag samlas representanter från myndigheter, handikapp- och konsumentorganisationer samt kommuner och landsting från hela landet i Stockholm för att delta i ett seminarium om hur standarder kan bidra till ökad tillgänglighet i samhället. Vi vill att regeringen prioriterar standardisering som verktyg i arbetet för ett samhälle som är tillgängligt för alla.

Tillgänglighet handlar i grunden om mänskliga rättigheter. Det handlar om att alla ska kunna åka kollektivt till jobbet, utbilda sig, engagera sig politiskt och delta i sina barns aktiviteter på fritiden – för att ta några praktiska exempel. Riksdagen beslutade för nio år sedan att samhället ska vara tillgängligt för alla år 2010. Det målet kommer inte att nås. Fortfarande diskrimineras personer med funktionsnedsättning. Alla har ännu inte möjligheter till delaktighet på lika villkor.

Det är lätt att tro att Sverige vid en internationell jämförelse har kommit långt i arbetet med tillgänglighetsfrågor. Sanningen är att andra länder håller på att dra ifrån. Vi har mycket arbete kvar att utföra. Den 14 januari i år trädde FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i kraft i Sverige. Konventionen är helt ny och kräver att Sverige ser över lagstiftningen så att denna inte diskriminerar personer med funktionsnedsättning utan skapar möjligheter till delaktighet på lika villkor i samhället.

FN-konventionen innebär även att Sverige bör öka sitt engagemang i standardisering som leder till ett tillgängligare samhälle. Konventionsstaterna åtar sig nämligen att "främja universell utformning vid utveckling av *normer* och riktlinjer", en något luddig svensk översättning av den engelska konventionstexten som lyder "to promote universal design in the development of *standards* and guidelines". Vi är oroliga för att denna otydlighet i översättningen bäddar för missförstånd.

Risken är stor att Sverige inte prioriterar standardiseringen i tillgänglighetsarbetet, då det både tar tid och kostar pengar att sätta en standard. Men standarder styr de viktiga detaljerna i krav och metoder att mäta tillgänglighet – oavsett om det handlar om transporter, hjälpmedel, informationssystem eller annat. Det är Sveriges skyldighet att delta i standardiseringen. Konventionen gör tillgänglighet till en mänsklig rättighet och en demokratifråga.

Genom att delta i standardiseringen kan vi dessutom påverka och förbereda oss för kommande standarder. På så sätt tvingas Sverige inte att i efterhand anpassa samhället efter nya standarders krav – vilket är mångdubbelt så dyrt. Dessutom förlorar vi inte exportintäkter för att standarderna utformas på ett sätt som missgynnar svenska tillverkare av hjälpmedel för tillgänglighet. Investeringen är med andra ord väl värd insatsen.

Vi uppmanar regeringen och myndigheterna att engagera sig i standardiseringen och att utveckla samarbetet med de handikapp- och konsumentorganisationer och småföretag som arbetar med tillgänglighet eller hjälpmedel av olika slag. Låt vårt gemensamma nyårslöfte inför "Tillgänglighetsåret 2010" bli att sätta standarden för tillgängligheten – och att sätta den högt.

2009-11-27

SSR Konsumentråd